

Procedury bezpieczeństwa w Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Brzechwy w Goleniowie

Procedury bezpieczeństwa w szkole określające sposoby postępowania i reagowania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia uczniów, wobec uczniów przejawiających negatywne zachowania, współpracy z rodzicami oraz innych nieprzewidzianych zdarzeń zakłócających prawidłowy proces dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczy szkoły.

Na każdy zaistniały przejaw negatywnego zachowania uczniów, każdy nauczyciel i pracownik szkoły oraz rodzic zobowiązany jest do odpowiedniego reagowania.

PODSTAWY PRAWNE

AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE

1. USTAWA – PRAWO OŚWIATOWE (t.j. Dz.U. 2020 poz.910)
2. USTAWA O SYSTEMIE OŚWIATY z dnia 7 września 1991 r. (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1327)
3. USTAWA z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. 2019 poz. 2215)
4. USTAWA o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U. 2018 poz. 969)
5. KODEKS Postępowania Cywilnego (Dz. U. z dnia 1 grudnia 1964 r.)
6. ROZPORZĄDZENIE Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1280)
7. USTAWA z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z późniejszymi zmianami (t.j.- Dz.U. 2019 poz. 2182)
8. USTAWA z dnia 26 października 1982 r. O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2019 poz. 2277)
9. USTAWA O przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz.U. 2019 poz. 852)
10. ROZPORZĄDZENIE Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2018 poz.214)
11. KODEKS Karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z dnia 2 sierpnia 1997 r.; sprostowanie: z 1997 r. Dz. U. Nr 128, poz. 840; zm.: z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548 i Nr 93, poz. 1027)
12. KODEKS postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z dnia 4 sierpnia 1997 r.; zm. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027)

13. *ROZPORZĄDZENIE Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z późniejszymi zmianami (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1604)*
14. *ZARZĄDZENIE nr 1619 komendanta Głównego Policji z dnia z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich. Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 153, poz. 1271, Nr 176 poz. 1457, Nr 200, poz. 1688 oraz z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i 1190, Nr 137, poz. 1302 i Nr 166, poz. 1609)*
15. *STATUT Szkoły Podstawowej nr 3 im. Jana Brzechwy w Goleniowie*

SPIS TREŚCI

I	Definicja bezpieczeństwa	4
II	Cele procedur	4
III	Zakres procedur	4
IV	Osoby odpowiedzialne i opis podejmowanych działań	4
V	Postanowienia ogólne	7
VI	Procedury postępowania i działania podejmowane celem zapewnienia bezpieczeństwa w szkole.....	8
1	Procedura postępowania w przypadku niszczenia i dewastacji mienia szkolnego przez ucznia	8
2	Procedura postępowania w przypadku stosowania agresji i przemocy fizycznej przez uczniów	9
3	Procedura postępowania w przypadku stosowania przemocy i agresji psychicznej przez uczniów	9
4	Procedura postępowania w przypadku dokonania kradzieży przez ucznia	10
5	Procedura korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego..	11
6	Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o cyberprzemocy	11
7	Procedura postępowania w przypadku zakłócenia toku lekcji (zachowań uniemożliwiających prowadzenie zajęć albo zagrażających życiu, zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów).....	12
8	Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych, uchylenie się od obowiązku szkolnego (wagary).....	13
9	Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia znamion przestępczości u ucznia (wykroczenie, demoralizacja, popełnienie czynu karalnego).....	13
10	Procedura postępowania w przypadku używania nikotyny, alkoholu narkotyków oraz innych substancji zmieniających świadomość przez uczniów na terenie szkoły i poza nią	14
11	Procedura postępowania po zaistnieniu wypadku uczniowskiego	14
12	Postępowanie w sytuacji naruszenia godności osobistej nauczyciela /pracownika niepedagogicznego przez ucznia (agresja fizyczna i słowna) ...	15
13	Postępowanie w sytuacji naruszenia godności osobistej ucznia	16
14	Działania w przypadku złego samopoczucia ucznia	16
15	Działania w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominających alkohol lub środki odurzające	17
16	działania w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych, prób samobójczych lub samobójstwa ucznia	17
VIII	Inne formy współpracy szkoły z policją lub/ i strażą miejską	20
Załącznik 1	Wyjaśnienia	21
Załącznik 2	Zachowania pracowników w sytuacjach szczegółowych w odniesieniu do procedury 10	23

I. DEFINICJA BEZPIECZEŃSTWA

Bezpieczeństwo to stan, w którym nie ma zagrożenia.

II. CELE PROCEDUR:

CEL GŁÓWNY

Bezpieczne i skuteczne zarządzanie szkołą.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- wdrażanie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo dziecka,
- usystematyzowanie zasad postępowania wobec uczniów,
- ujednoczenie oddziaływań pomiędzy szkołą a środowiskiem rodzinnym uczniów,
- zapewnienie sprawnej organizacji pracy oraz przepływu informacji pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo na terenie szkoły,
- skuteczne działanie szkoły w nieprzewidzianych sytuacjach.

III. ZAKRES PROCEDUR

Procedury obejmują swoim zasięgiem system oddziaływań wychowawczych, opiekuńczych, dydaktycznych, profilaktycznych i prewencyjnych wobec uczniów i ich rodziców.

IV. OSOBY ODPOWIEDZIALNE I OPIS PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Za bezpieczeństwo w szkole odpowiedzialni są

- dyrektor szkoły,
- nauczyciele,
- pracownicy administracji i obsługi (zgodnie z zakresem obowiązków),
- rodzice/ prawni opiekunowie (zwani dalej rodzicami).

A.DZIAŁANIA DYREKTORA SZKOŁY:

1. Zapewnienie stanu technicznego obiektu i wyposażenia zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Wyznaczenie osób odpowiedzialnych za stan techniczny i higieniczny urządzeń sanitarnych obiektów należących do placówki.
3. Zaznajamianie pracowników podejmujących pracę z zakresem ich obowiązków i sposobem wykonywania pracy na wyznaczonych stanowiskach oraz działaniami służącymi zapewnieniu bezpieczeństwa dzieciom.
4. Prowadzenie nadzoru pedagogicznego pod kątem uwzględniania przez nauczycieli w działaniach dydaktyczno- wychowawczo- opiekuńczych wymogów bezpieczeństwa oraz zapewnienia opieki pedagogicznej.
5. Systematyczne dokonywanie przeglądów stanu technicznego budynku ze szczególnym zwróceniem uwagi na ewentualne zagrożenia (elewacji zewnętrznej, stolarki drzwiowej i okiennej, wejścia na teren szkoły, boiska szkolnego, sal lekcyjnych, korytarzy, schodów toalet, szatni) i instalacji (elektrycznej, grzewczej, wentylacyjnej, odgromowej, wodno- kanalizacyjnej i innej).
6. Organizowanie, przy pomocy odpowiednich instytucji, szkoleń dla pracowników z zakresu BHP, ppoż oraz udzielania pomocy przedmedycznej.
7. Monitorowanie przestrzegania zasad postępowania pracowników szkoły dotyczących:
  - a) bezpieczeństwa uczniów podczas pobytu na terenie szkoły,
  - b) organizowania wycieczek, zajęć w terenie,
  - c) dokumentacji wypadków dzieci pozostających pod opieką szkoły
  - d) ewakuacji
  - e) nadzorowania prac remontowych, naprawczych i instalacyjnych odbywających się w placówce (oznakowanie i zabezpieczenie przed swobodnym dostępem do pomieszczeń, do których jest wzbroniony wstęp osobom nieupoważnionym)
8. Czuwanie nad bezpieczeństwem uczniów poprzez monitorowanie wejścia na teren szkoły osób z zewnątrz.
9. Dozorowanie pełnienia dyżurów przez nauczycieli.
10. Przestrzeganie zasad dotyczących usprawiedliwiania nieobecności i zwalniania uczniów z zajęć szkolnych przez rodziców (prawnych opiekunów).
11. Współdziałanie z Policją, Strażą Miejską i Sadem Rodzinnym i Nieletnich w we wszystkich sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia uczniów.

B.DZIAŁANIA NAUCZYCIELI:

1. Systematyczne kontrolowanie sali zajęć oraz miejsc, w których mają być prowadzone zajęcia z uczniami.
2. Planowanie i realizowanie procesu dydaktyczno- opiekuńczo- wychowawczego zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami bezpieczeństwa przyjętymi w szkole.
3. Bezwzględne przestrzeganie zasady zapewnienia opieki pedagogicznej przez cały czas pobytu uczniów w szkole.
4. Rzetelne pełnienie dyżurów śródlekcyjnych.
5. Reagowanie na przejawy krzywdy, agresji, przemocy i innych zachowań niepokojących stosowanych wobec uczniów przez innych uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

C. DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI I OBSŁUGI:

1. Reagowanie na przejawy krzywdy, przemocy i agresji stosowanej wobec uczniów lub przez samych uczniów.
2. Zgłaszanie zauważonych niepokojących zachowań zagrażających bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu uczniów do dyrekcji szkoły.
3. Natychmiastowe działania zmierzające do usunięcia sytuacji zagrażających bezpieczeństwu uczniów (szczególnie w trakcie trwania przerwy) takich jak: rozlany płyn, potłuczone szkło, oberwana tablica, otwarty dostęp do urządzeń elektrycznych itp.
4. Kontrolowanie stanu czystości we wszystkich toaletach po zakończonych przerwach.
5. Bezwzględne przestrzeganie procedury wpuszczania osób obcych (w tym rodziców) na teren szkoły oraz uczniów przedwcześnie przychodzących na zajęcia dydaktyczne.

Przypomnienie: uczeń przychodzący na zajęcia wcześniej ma obowiązek po zdjęciu ubrania wierzchniego pozostać do dzwonka na przerwę w szatni albo udać się do świetlicy szkolnej - nie wolno mu przebywać na korytarzu szkolnym, przy salach lekcyjnych.

D. DZIAŁANIA RODZICÓW:

1. Reagowanie na przejawy krzywdy, agresji, przemocy i innych zachowań niepokojących stosowanych przez ich dzieci oraz innych wobec uczniów, nauczycieli, samych rodziców oraz innych osób.
2. Współpraca z pracownikami szkoły w zakresie budowania, wdrażania i przestrzegania prawa szkolnego.

V. POSTANOWIENIA OGÓLNE:

1. W pracy szkoły wykorzystujemy dziennik elektroniczny Vulcan (regulamin korzystania z dziennika elektronicznego dostępny jest na stronie szkoły <http://sp3goleniow.pl/>).
2. Do kontaktów z rodzicami wykorzystujemy w kolejności: informację przesłaną poprzez Vulcana, kontakt telefoniczny, kontakt osobisty, wystanie listu poleconego.
3. W szkole działa monitoring (regulamin monitoringu dostępny jest na stronie szkoły <http://sp3goleniow.pl/>)
4. Na pierwszym zebraniu z rodzicami w roku szkolnym każdy wychowawca pozyskuje informacje o aktualnych numerach telefonów rodziców (ze wskazaniem z kim może się kontaktować w sytuacjach wymagających natychmiastowej interwencji) oraz deklarację o sprawdzaniu informacji w dzienniku elektronicznym przynajmniej raz w tygodniu (wyjątek – informacja rodzica o braku dostępu do komputera/ n-l odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym).
5. Miejscem udzielania informacji o uczniu jest budynek szkoły. W uzasadnionych przypadkach telefonicznie informacji o uczniu może udzielić rodzicom/ prawnym opiekunom/ kuratorom sądowym wychowawca klasy, nauczyciel przedmiotu, pedagog/psycholog szkolny lub/ i dyrektor szkoły zgodnie z polityką bezpieczeństwa szkoły (potocznie RO-DO).
6. Nauczyciele sprawdzają systematycznie frekwencję uczniów - odnotowują każdą nieobecność i zwolnienie ucznia na prowadzonych przez siebie zajęciach lekcyjnych w dzienniku elektronicznym, a wychowawcy klas usprawiedliwiają (bądź nie) nieobecności uczniów.
7. W uzasadnionym przypadku uczeń ma możliwość skontaktowania z rodzicami poprzez aparat telefoniczny znajdujący się w sekretariacie szkoły - i odwrotnie: każdy rodzic może się skontaktować z dzieckiem /przekazać ważną informację/zwolnić dziecko w razie konieczności z lekcji korzystając z telefonu w sekretariacie szkoły (**telefon do szkoły: 091 418 24 25**).
8. W razie łamania regulaminu szkoły czy też wystąpienia sytuacji problemowej nauczyciel/pracownik szkoły powiadamia:

- w pierwszej kolejności wychowawcę klasy, a gdy jest on nieobecny czy też prowadzi zajęcia lekcyjne w kolejności:
  - pedagoga/psychologa szkolnego
  - dyrektora szkoły.

Osobą odpowiedzialną za zlokalizowanie pedagoga/psychologa szkolnego czy też dyrektora szkoły jest sekretarz szkoły.

9. Wobec uczniów łamiących regulamin szkoły i naruszających prawa innych na terenie placówki wychowawca klasy/pedagog/psycholog/ dyrektor nakłada każdorazowo konsekwencje regulaminowe, zgodne z zapisami WSO.
10. Każdy przypadek zastraszania, wymuszania, wyłudzenia czy też posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (środki pirotechniczne, ostre narzędzia itp.) pedagog/psycholog szkolny zgłasza na Policję.
11. W przypadku, gdy w szkole dojdzie do zdarzenia, którym zainteresują się media, jedyną osobą która może udzielić mediom informacji jest dyrektor szkoły lub wskazany przez niego pracownik. Nie wolno dopuścić na terenie szkoły do kontaktu dzieci z mediami bez wiedzy ich rodziców.
12. Uzupelnienie poniższego dokumentu stanowią regulaminy obowiązujące w szkole, w tym w szczególności:
  - regulamin oddziału przedszkolnego,
  - regulamin świetlicy szkolnej,
  - regulamin pracowni i sal lekcyjnych,
  - regulamin zachowania na korytarzu szkolnym,
  - regulamin zachowania na placu zabaw,
  - regulamin zachowania na sali gimnastycznej oraz
  - regulamin dyżurów nauczycielskich.

VI. PROCEDURY POSTĘPOWANIA I DZIAŁANIA PODEJMOWANE CELEM ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE

1) PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NISZCZENIA I DEWASTACJI MIENIA SZKOLNEGO PRZEZ UCZNIĄ

W przypadku zauważenia faktu niszczenia mienia szkolnego przez ucznia:

- 1) Należy zgłosić ten incydent do wychowawcy klasy, który rozpoznaje sytuację (także z wykorzystaniem monitoringu) powiadamia pedagoga/ dyrektora szkoły oraz rodziców ucznia.
- 2) Rodzice w porozumieniu z dyrektorem szkoły są zobowiązani do naprawienia szkody lub rekompensaty finansowej lub rzeczowej, a uczeń ponosi konsekwencje regulaminowe.
- 3) W przypadku, gdy szkoda jest znacząca lub czyny dewastacji powtarzają się dyrektor szkoły powiadamia Policję.

2) PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STOSOWANIA AGRESJI I PRZEMOCY FIZYCZNEJ PRZEZ UCZNIÓW

Każdy pracownik szkoły, który zauważy stosowanie przez ucznia lub uczniów wobec innych aktów agresji i przemocy fizycznej lub posiadający informacje o zaistnieniu takiego zachowania, ma obowiązek podjąć działania w celu natychmiastowego przerwania aktów agresji, wyjaśnić okoliczności i ustalić sprawcę (także z wykorzystaniem monitoringu).

- 1) W przypadku stwierdzenia potrzeby udzielenia pomocy medycznej należy poszkodowanego zaprowadzić do pielęgniarki szkolnej/sekretariatu lub powiadomić lekarza i pogotowie.
- 2) Wychowawca klasy lub pedagog/psycholog szkolny powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia oraz rodziców sprawcy.
- 3) Rodzice sprawcy są zobowiązani do spowodowania oczekiwanych (pozytywnych) zmian w zachowaniu swojego dziecka (mogą skorzystać z pomocy pedagoga lub psychologa).
- 4) Wychowawca nakłada na ucznia- sprawcę karę regulaminową.
- 5) W przypadku poważnego urazu dyrekcja szkoły jak też rodzic poszkodowanego mają prawo powiadomić Policję.
- 6) Dyrektor szkoły, w celu ustalenia sprawcy czynu, ma prawo poprosić Policję, w szczególności gdy sprawca uciekł z miejsca zdarzenia lub nie przyznaje się do jego popełnienia.

3) PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STOSOWANIA PRZEMOCY I AGRESJI PSYCHICZNEJ PRZEZ UCZNIÓW

Przez przemoc psychiczną rozumie się:

- zastraszanie, ośmieszanie, poniżanie, szantażowanie, wymuszenia, psychiczne znęcanie się, mobbing, drwiny, złośliwe plotkowanie, słowne wyżywanie się, grożenie itp.

Jeżeli uczeń czuje się poszkodowany przez innego ucznia lub uczniów, może/ powinien zgłosić przypadek takiej przemocy wychowawcy klasy lub pedagogowi/psychologowi oraz rodzicom.

Także osoby będące świadkami takich sytuacji lub mające informacje o nich (w tym rodzice) powinny zgłosić fakt stosowania przemocy w stosunku do ucznia/dziecka w/w osobom.

- 1) Wychowawca klasy z pomocą pedagoga/psychologa szkolnego podejmuje działania wyjaśniające oraz profilaktyczno - terapeutyczne w stosunku do poszkodowanego i sprawców.
- 2) Jeżeli problem dotyczy klasy lub grupy uczniów, pedagog/psycholog prowadzą na życzenie wychowawcy zajęcia profilaktyczne ukierunkowane na dany temat z klasą/ grupą uczniów.
- 3) W każdym wypadku sprawca/y czynu ponoszą konsekwencje regulaminowe.
- 4) W szczególnych, albo powtarzających się przypadkach znęcania się nad uczniem czy uczniami, dyrektor szkoły wraz z pedagogiem decyduje o powiadomieniu Policji lub Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

4) PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DOKONANIA KRADZIEŻY PRZEZ UCZNIĄ

Uczniowie nie powinni do szkoły przynosić wartościowych rzeczy. Za przedmioty własne pozostawione w szafkach, szatni, na korytarzu szkolnym czy innym pomieszczeniu szkoły, także w czasie przerwy odpowiada uczeń. Jest on zobowiązany do należytego pilnowania swojej własności.

W przypadku, kiedy zaginie rzecz należąca do ucznia, powinien on lub jego rodzice:

- 1) Zgłosić ten fakt wychowawcy klasy, który podejmuje czynności wyjaśniające (także z wykorzystaniem monitoringu).
- 2) W przypadku ustalenia sprawcy zobowiązuje się jego rodziców do zwrócenia skradzionej rzeczy lub finansowej rekompensaty na rzecz poszkodowanego.
- 3) Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginione lub uszkodzone rzeczy ucznia.
- 4) Sprawca czynu ponosi konsekwencje regulaminowe.
- 5) W przypadku nie ustalenia sprawcy o sprawie informuje się rodziców ucznia, którzy zgłaszają ten fakt na Policję.

5) PROCEDURA KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność i pozostawiają go w szafce szkolnej, albo wyciszony/wyłączony w tornistrze (nie w kieszeni). W uzasadnionych przypadkach mogą telefon komórkowy zostawić w depozycie w sekretariacie szkoły (w opisanej zaklejonej kopercie).

- 1) W czasie pobytu w szkole obowiązuje całkowity zakaz korzystania ze sprzętu elektronicznego (zakaz rozmów telefonicznych, wysyłania SMS-ów, MMS-ów, używania telefonu jako kamery, zegarka, kalkulatora, aparatu, dyktafonu itp.).
- 2) Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie lub zagubienie czy kradzież sprzętu.
- 3) W przypadku naruszenia powyższych ustaleń uczeń ma obowiązek oddać telefon/ sprzęt elektroniczny na polecenie nauczyciela. Nauczyciel deponuje urządzenia w sekretariacie szkoły (po uprzednim wyłączeniu telefonu przez ucznia) w opisanej kopercie i informuje o fakcie rodziców poprzez Vulcana.
- 4) W przypadku, gdy uczeń używający sprzętu elektronicznego nie odda go nauczycielowi mimo, że zostanie o to poproszony, otrzymuje nagane wychowawcy klasy, który informuje o zdarzeniu rodziców ucznia.
- 5) Uczeń, któremu odebrano telefon, ponosi konsekwencję regulaminową.
- 6) Po odbiór telefonu/ sprzętu elektronicznego zgłaszają się rodzice ucznia.
- 7) W przypadku umieszczenia nagrań/ zdjęć nauczycieli/pracowników szkoły/uczniów w internecie bez wiedzy i zgody zainteresowanych, o fakcie zostaje powiadomiona Policja. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

6) PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI O CYBERPRZEMOCY

W przypadku uzyskania informacji o cyberprzemocy należy ten fakt zgłosić do wychowawcy klasy/pedagoga/psychologa szkolnego, który podejmuje dalsze działania w porozumieniu z uczniem, rodzicami, dyrektorem szkoły i Policją.

**7) PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAKŁÓCENIA TOKU LEKCJI
(zachowań uniemożliwiających prowadzenie zajęć albo zagrażających życiu,
zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów)**

Proces dydaktyczny ma charakter zarówno emocjonalny jak i poznawczy, stąd bardzo ważne jest prezentowanie przez nauczycieli pozytywnych postaw nie tylko wobec nauczanego przedmiotu ale przede wszystkim wobec uczniów. Pozytywne postawy to jasno sprecyzowane i komunikowane wymagania, konsekwentne i systematyczne ocenianie wiedzy, umiejętności i postaw, jednakowe traktowanie wszystkich, którzy przekraczają granice, podejmowanie interwencji w spokoju i szacunku dla ucznia, wskazanie dróg naprawy oraz konsekwentne ich egzekwowanie. Takie zachowania n-li pozwolą stworzyć warunki sprzyjające uczeniu się.

- 1) Nauczyciel zwraca uwagę na niewłaściwe zachowanie ucznia, a w przypadku niezgody między uczniami rozdziela strony konfliktu.
- 2) W przypadku braku reakcji ze strony ucznia nauczyciel stosuje konsekwencje regulaminowe (uwaga).
- 3) Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów uniemożliwia nauczycielowi prowadzenie lekcji, prosi on o pomoc pracownika niepedagogicznego albo kieruje gospodarza klasy do sekretariatu szkoły z informacją o zaistniałej sytuacji i prośbą o interwencję pedagoga/dyrektora szkoły, który zobowiązany jest do udania się do wskazanej sali i podjęcia działań w stosunku do przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej.
- 4) Pedagog/dyrektor przeprowadza rozmowę wyjaśniającą i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia.
- 5) Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole, osoba ta wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły.
- 6) Jeżeli przyczyną zakłócenia toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach, postępować należy według tych procedur.

Nie należy zakłócać toku lekcji innym nauczycielom, których uczniowie popełnili wykroczenie. Niedopuszczalne jest wypraszanie przeszkadzającego ucznia z sali lekcyjnej i pozostawienie go samego czy też wysyłanie go w czasie lekcji do wychowawcy, pedagoga/psychologa szkolnego lub dyrektora szkoły.

8) PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA NIEOBECNOŚCI UCZNIĄ NA ZAJĘCIACH LEKCYJNYCH, UCHYLANIE SIĘ OD OBOWIĄZKU SZKOLNEGO (WAGARY).

W Polsce nauka w szkole podstawowej jest obowiązkowa. Konsekwencje opuszczania zajęć szkolnych przez dziecko (w tym kary finansowe) zawsze ponoszą jego rodzice. Rodzic ma obowiązek usprawiedliwić każdą nieobecną godzinę lekcyjną swojego dziecka w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły (przy czym decyzja o usprawiedliwieniu godzin należy do wychowawcy klasy). Może to uczynić elektronicznie, pisemnie lub osobiście.

W przypadku, kiedy uczeń opuszcza godziny lekcyjne lub dni nauki szkolnej bez usprawiedliwienia:

- 1) Szkoła wszczyna procedury zgodne z przepisami o uchylaniu się od wypełniania obowiązku szkolnego tj. wysyła upomnienia do rodzica (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru) natychmiastowym podjęciu nauki przez dziecko.
- 2) Jeżeli upomnienie wysłane do rodzica nadal nie przynosi oczekiwanego rezultatu, dyrektor szkoły i pedagog szkolny występują do Burmistrza o wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz nałożenie kary grzywny na rodziców dziecka za uchylanie się od realizowania obowiązku szkolnego ich dziecka.
- 3) W dalszej kolejności dyrektor szkoły może sprawę skierować do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

9) PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA ZNAMION PRZESTĘPCZOŚCI U UCZNIĄ (WYKROCZENIE, DEMORALIZACJA, POPEŁNIENIE CZYNU KARALNEGO)

W przypadku zachowań o charakterze przestępczym popełnianych przez ucznia szkoła ma obowiązek powiadomić odpowiednie instytucje zajmujące się sprawami nieletnich. Przepisy te stosuje Policja i Sąd Rodzinny i Nieletnich na podstawie Ustawy o Postępowaniu w Sprawach Nieletnich.

10) PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UŻYWANIA NIKOTYNY, ALKOHOLU NARKOTYKÓW ORAZ INNYCH SUBSTANCJI ZMIENIAJĄCYCH ŚWIADOMOŚĆ PRZEZ UCZNIÓW NA TERENIE SZKOŁY I POZA NIĄ

Każde użycie nikotyny, alkoholu, narkotyków i innych substancji zmieniających świadomość przez osoby nieletnie jest nadużyciem i jest zabronione. W przypadku posiadania czy też spożywania alkoholu i środków odurzających (w tym dopalaczy i narkotyków) dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia rodziców ucznia, Policję a także Sąd Rodzinny i Nieletnich.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję lub Sąd Rodzinny. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

Zachowania pracowników w sytuacjach szczegółowych zawiera **załącznik nr 2**.

11) PROCEDURA POSTĘPOWANIA PO ZAISTNIENIU WYPADKU UCZNIOWSKIEGO

Nauczyciel, w obecności którego doszło do wypadku ocenia, jakiej pomocy dziecko wymaga.

A. Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku lekkiego, niewymagającego interwencji lekarza (powierzchowne otarcia naskórka, stłuczenia itp.)

- 1) po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia odprowadzić do gabinetu pielęgniarki/ a podczas jej nieobecności do sekretariatu szkolnego celem udzielenia pierwszej pomocy. Nauczyciel korzysta przy tym z pomocy innych pracowników szkoły, a w wyjątkowych przypadkach z pomocy innych uczniów. Nie wolno zostawiać klasy bez opieki.
- 2) Zdarzenie powyższe nie wymaga wpisu do rejestru wypadków oraz spisania protokołu wypadkowego.

Apteczka zawierająca środki dezynfekcyjne, opatrunkowe znajduje się w gabinecie pielęgniarki, i w sekretariacie, w pracowni plastyki (sala nr 4) i przy sali gimnastycznej.

B. Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku wymagającego interwencji lekarza:

- 1) Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ uczeń wymaga specjalistycznej pomocy, należy powiadomić sekretarza szkoły, który powiadamia pielęgniarkę o konieczności jej przybycia na miejsce wypadku i wzywa pogotowie ratunkowe. W razie nieobecności pielęgniarki powiadamia dyrektora szkoły.

- 2) Do czasu przybycia pielęgniarki lub pogotowia ratunkowego osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
- 3) Dyrektor szkoły powiadamia o wypadku rodziców ucznia oraz inspektora bhp.
- 4) Wypadki wymagające interwencji lekarskiej, powodujące zwolnienie z zajęć lekcyjnych – dodatkowo należy zgłaszać na piśmie. Każdy w/w wypadek podlega rejestracji i wymaga sporządzenia dokumentacji powypadkowej, w której określa się przebieg wypadku oraz który wskazuje osobę bezpośrednio sprawującą opiekę nad uczniem w momencie nie-szczęśliwego zdarzenia.

UWAGA: w przypadku, gdy pracownik pogotowia ratunkowego zdecyduje o konieczności przetransportowania ucznia do szpitala, do momentu przybycia rodziców towarzyszy im osoba wskazana przez dyrektora szkoły.

*** w przypadku, gdy rodzice/ prawni opiekunowie ucznia przybędą do szkoły przed przybyciem pogotowia ratunkowego:

- decyzja, czy dziecko pozostanie w szkole do czasu przyjazdu lekarza, czy zostanie zabrane do domu, należy do rodziców/prawnych opiekunów dziecka. Zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską i tylko rodzice/prawni opiekunowie mogą podejmować decyzje w sprawach istotnych dla dziecka. Rodzice nie przenoszą swoich uprawnień i obowiązków na dyrektora szkoły i opiekunów, lecz oddają dziecko pod ich opiekę na określony czas. Jeżeli osoby te nie chcą czekać na przyjazd pogotowia ratunkowego i wyrażą chęć zabrania dziecka ze szkoły winni oni złożyć pisemne oświadczenie, o tym że rezygnują z badania dziecka przez lekarza pogotowia

12) POSTĘPOWANIE W SYTUACJI NARUSZENIA GODNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA /PRACOWNIKA NIEPEDAGOGICZNEGO PRZEZ UCZNIA (agresja fizyczna i słowna)

Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub pracownika niepedagogicznego szkoły uznajemy w szczególności :

- lekceważące i obraźliwe zachowanie wobec ww. wyrażone w słowach lub gestach,
- prowokacje pod adresem ww. wyrażone w słowach lub gestach,
- nagrywanie lub fotografowanie ww. pracowników szkoły bez ich wiedzy i zgody,
- naruszanie ich prywatności i własności prywatnej,
- użycie wobec nich przemocy fizycznej i psychicznej,
- pomówienia i oszczerstwa wobec ww. pracowników,
- naruszanie ich nietykalności osobistej.

Wobec powyższych zachowań ucznia:

- 1) Nauczyciel / pracownik szkoły zwraca uwagę na niewłaściwe zachowanie ucznia .
- 2) Przy braku właściwej reakcji uczestnik/ obserwator zajęcia powiadamia o zaistniałej sytuacji wychowawcę/ pedagoga/ dyrektora szkoły, który przeprowadza rozmowę ze

sprawcą/ sprawcami nt. niewłaściwego zachowania i stosuje konsekwencje regulami-
nowe informując o zaistniałej sytuacji rodziców uczestników zajęcia.

UWAGA: każda tego rodzaju sytuacja może zostać zgłoszona na Policję .

Uwaga: Nauczyciel ma prawo do ochrony przysługującej funkcjonariuszom publicznym Mówi o tym Karta Nauczyciela (zmiana od 1.09.2007 Art. 631). „Nauczyciel, podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, korzysta

z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.). Ochrona prawna funkcjonariuszy publicznych zapewnia: 1) Ochronę z urzędu – z oskarżenia publicznego, 2) Ściganie sprawców z urzędu, 3) Nie ponoszenie kosztów przez nauczycieli. Przepęstwa przeciw funkcjonariuszom publicznym dotyczą: 1) naruszenia nie-tykalności osobistej (cielesnej),

2) czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego, 3) stosowania groźby bezprawnej lub przemocy w celu zmuszenia do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej, 4) znieważenia funkcjonariusza publicznego Kodeks Karny (Roz. 39 art. 222-226) czyli pomówienie, poniżanie, zniewaga. A zatem **organ prowadzący szkołę i dyrektor szkoły są obowiązani z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone. Znieważenie nauczyciela jest przestępstwem i powinno zostać zgłoszone policji (art. 226 kk). Uczeń, który znieważy nauczyciela, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku** (art. 226 ustawy z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny – dalej jako: kk). Wobec nieletnich stosuje się środki wychowawcze i środek poprawczy (art. 5 ustawy z 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich). Katalog środków określa art. 6 wymienionej ustawy (11 rodzajów). Jeśli nauczyciel sam dokonałaby zgłoszenia przestępstwa na policję, Ty jako dyrektor powinieneś dodatkowo dokonać tego z urzędu (art. 63 KN). Kara za znieważenie, z oskarżenia z urzędu może być wyższa niż z oskarżenia prywatnego (art. 216 kk). Z oskarżenia z urzędu sprawcy grozi grzywna, kara ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku (art. 226 kk). Z oskarżenia prywatnego sprawcy grozi kara grzywy albo ograniczenia wolności (art. 216 kk). W przypadku szantażu kara jest taka sama (pozbawienie wolności do lat 3) niezależnie od tego kto wnosi oskarżenie (art. 191 § 1 kk).

13) POSTĘPOWANIE W SYTUACJI NARUSZENIA GODNOŚCI OSOBISTEJ UCZNIĄ

W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązków wynikających z art. 6 Ustawy Karta Nauczyciela, a w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia na wniosek rodzica/ prawnego opiekuna dziecka dyrektor szkoły prowadzi wewnętrzne postępowanie wyjaśniające.

14) DZIAŁANIA W PRZYPADKU ZŁEGO SAMOPOCZUCIA UCZNIĄ

- 1) Uczeń, który źle się czuje, powiadamia o tym fakcie nauczyciela/ wychowawcą klasy.
- 2) Nauczyciel przeprowadza wywiad z uczniem i kieruje ucznia pod opieką wskazanego ucznia z klasy do pielęgniarki szkolnej, która podejmuje dalsze działania, a razie jej nieobecności do sekretarza szkoły, który kontaktuje się z rodzicem ucznia i informuje go o złym samopoczuciu dziecka oraz konieczności odbioru ucznia ze szkoły.
- 3) Rodzic bezwzględnie zobowiązany jest do odebrania chorego dziecka z placówki.
- 4) Podczas oczekiwania na przybycie rodziców uczeń przebywa pod opieką pracownika szkoły (w klasie, świetlicy albo sekretariacie szkoły).

- 5) Jeżeli rodzic nie odbierze dziecka ze szkoły a objawy chorobowe nie ustępują, nasilają się, pielęgniarka/ dyrektor lub nauczyciel podejmuje decyzję o wezwaniu pogotowia.
- 6) Każdorazowo fakt zwolnienia dziecka do domu (rozmowy telefonicznej z rodzicem) odnotowywany jest przez osobę dzwoniącą (nauczyciela, sekretarza szkoły) w zeszycie zwolnień znajdującym się w sekretariacie szkoły .

Nauczyciel/ pracownik szkoły nie może podać dziecku żadnego leku.

15) DZIAŁANIA ZNALEZIENIE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCYCH ALKOHOL LUB ŚRODKI ODURZAJĄCE

Pracownik szkoły zabezpiecza znalezisko tak, by nie było one dostępne dla innych i zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły, który podejmuje dalsze działania.

16) DZIAŁANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA WYSTĘPOWANIA U UCZNIĄ CZYNNIKÓW WSKAZUJĄCYCH NA RYZYKO ZACHOWAŃ SAMOBÓJCZYCH, PRÓB SAMOBÓJCZYCH LUB SAMOBÓJSTWA UCZNIĄ

Każdy pracownik szkoły (pedagogiczny i niepedagogiczny) ma obowiązek zareagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia, na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze. W przypadku zaobserwowania lub posiadania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

A. Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych:

UWAGA: Do zachowań, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły, gdyż mogą wskazywać na zamiary samobójcze, należą:

- 1) mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie,
- 2) pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
- 3) przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania,
- 4) mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku wyjścia z sytuacji,
- 5) okaleczanie się, autoagresja,
- 6) długotrwały stan smutku, przygnębienia,
- 7) pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów,
- 8) izolowanie się, zamykanie się w sobie,
- 9) rezygnacja z zajęć, w które dotychczas był zaangażowany.

- 1) Każdy, kto zauważy niepokojące sygnały, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje

wychowawcy ucznia lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu.

- 2) Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z psychologiem/pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
- 3) Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
- 4) Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożeniu, informacja przekazywana jest dyrektorowi szkoły.
- 5) Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami, a także pomoc psychoterapeutyczna na terenie szkoły lub poza nią.

B. Postępowanie w przypadku posiadania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

- 1) Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i powiadomić o sytuacji jego wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego.
- 2) Po odnalezieniu ucznia nie pozostawiają ucznia samego, lecz próbują przeprowadzić go
- 3) w ustronne, bezpieczne miejsce.
- 4) Informują o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.
- 5) Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia informują o zaistniałej sytuacji rodziców ucznia.
- 6) Przekazują dziecko pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów, a jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia – odpowiednim instytucjom.
- 7) Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną i psychoterapeutyczną.
- 8) Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, wskazują rodzicom konieczność skontaktowania się z psychiatrą.

C. Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły

- 1) Pracownik, po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia, stara się natychmiast go odnaleźć.
- 2) Po odnalezieniu ucznia ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, nie pozostawia ucznia samego.
- 3) Usuwa przedmioty umożliwiające ponowienie próby.
- 4) Stara się dyskretnie przeprowadzić ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.

- 5) Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej.
- 6) Jeżeli zachodzi taka potrzeba, wzywa pielęgniarkę szkolną lub pogotowie ratunkowe, policję. Jeśli to możliwe, powinien zadbać, aby interwencja służb przebiegła dyskretnie.
- 7) Kiedy pojawi się taka możliwość, powiadamia lub zleca powiadomienie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
- 8) Dyrektor szkoły lub osoba przez niego wskazana niezwłocznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
- 9) O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
- 10) Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

D. Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły

- 1) Jeśli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 2) O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
- 3) Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

E. Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej ucznia

- 1) W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
- 2) Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

VII. INNE FORMY WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ LUB/ I STRAŻĄ MIEJSKĄ.

- 1) W ramach oddziaływania profilaktyczno- wychowawczego szkoła utrzymuje stałą współpracę z Policją i dzielnicowymi oraz Strażą Miejską.
- 2) Koordynatorem tej współpracy jest pedagog szkolny, który w razie potrzeby kontaktuje się z w/w instytucjami lub osobami.
- 3) W nagłych sytuacjach z Policją i Strażą Miejską może skontaktować się każdy pracownik szkoły. Numerami telefonów do dzielnicowego i Policji oraz Straży Miejskiej dysponuje sekretariat szkoły. Numery takie znajdują się także w pokoju nauczycielskim w teczce koordynatora.
- 4) W ramach współpracy Policji i Straży Miejskiej ze szkołą mogą być organizowane:
  - 1) spotkania uczniów z przedstawicielami w/w instytucji,
  - 2) spotkania dla rodziców,
  - 3) posiedzenia zespołów interdyscyplinarnych wobec uczniów, ich rodziców z udziałem przedstawicieli w/w instytucji,
  - 4) interwencje.
- 5) Szkoła ma obowiązek poinformowania Policji o zdarzeniach na terenie szkoły, które mają znamiona przestępstwa lub demoralizacji i zagrażają zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów.
- 6) Szkoła ma obowiązek zgłoszenia Policji faktu zauważenia przemocy stosowanej wobec ucznia przez jego rodziców lub przemocy rówieśniczej dokonanej na terenie szkoły.
- 7) Policja i Straż Miejska udzielają szkole pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji wychowawczych, profilaktycznych i prewencyjnych.

UWAGA:

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „Procedurach ...” albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna. Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

Załącznik 1

WYJAŚNIENIA:

Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich wyznacza zakres „sprawczości społecznej” wobec czynów nieletnich, które mogą świadczyć o demoralizacji.

Art. 4 § 1. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, wścężostwo, udział w grupach przestępczych, ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, Policji lub innego właściwego organu.

§ 2. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.

§ 3. Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu.

Zawiadomienie takie może zostać dokonane w dowolnej formie: pisemnie, ustnie czy telefonicznie. Najskuteczniejsze jest pisemne przekazanie informacji (z zachowaniem kopii w dokumentacji szkoły).

Przestępstwo – czyn człowieka bezprawny, karalny i zawiniony

Wg Kodeksu karnego (art.1§1): Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.. Jednak (§ 2) „Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma”.

Czyn karalny - w myśl przepisów (art. 1 § 2 pkt. 2 u.p.n) jest to czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo (art. 1 k. k.) , a więc zbrodnia lub występki (art. 7 § 2 i 3 k.k), przestępstwo skarbowe (art. 53 § 2 k.k.-s.) oraz wykroczenie określone w następujących przepisach Kodeksu Wykroczeń:

- art.51 (zakłócanie porządku publicznego),
- art. 62 (znęcanie się nad zwierzętami),

- art.69 (niszczenie i uszkodzenie znaków umieszczonych przez organ państwowy),
- art.74 (uszkodzenie znaków lub urządzeń zapobiegających niebezpieczeństwu),
- art.76 (rzucanie kamieniami w pojazd będący w ruchu),
- art. 85 (samowolna zmiana znaków lub sygnałów drogowych),
- art. 87 (prowadzenie pojazdów przez osobę będącą po użyciu alkoholu),
- art. 119 (kradzież lub przywłaszczenie mienia o wartości - obecnie do 250 zł),
- art. 122 (paserstwo mienia o wartości - obecnie do 250 zł),
- art. 124 (niszczenie lub uszkodzenie mienia, jeśli szkoda nie przekracza – obecnie 250 zł),
- art. 133 (spekulacja biletami wstępu),
- art. 143 (utrudnianie korzystania z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego).

Popęlnienie przez nieletniego innego wykroczenia niż wyżej wymienione należy określić jako zachowanie świadczące o jego demoralizacji, co uzasadnia wszczęcie i prowadzenie postępowania w trybie opiekuńczo - wychowawczym (art.44 - 46 u.p.n.).

Kategorie przestępstw z Kodeksu Karnego ścigane z urzędu:

1. Udział w bójce lub pobiciu.
2. Doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej.
3. Znęcanie się.
4. Wywieranie wpływu na świadka w celu skłonienia do cofnięcia skarg lub wpłynięcia na złożone zeznania.
5. Podrabianie dokumentów.
6. Kradzież.
7. Kradzież z włamaniem.
8. Rozbój.
9. Przywłaszczenie.
10. Oszustwo.

Czyn karalny obejmuje wszystkie przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, na wniosek oraz z oskarżenia prywatnego, jak również wszystkie jego formy stadialne, takie jak dokonanie, usiłowanie, przygotowanie, a także formy zjawiskowe przestępstwa, takie jak: sprawstwo, podżeganie i pomocnictwo.

Demoralizacja - rozprężenie, zwłaszcza moralne, zepsucie, rozluźnienie dyscypliny, karności, a w świetle przepisów u.p.n.* oznacza szczególnie intensywną i względnie trwałą postać nieprzystosowania społecznego; proces odchodzenia od obowiązujących w społeczeństwie wartości moralnych a przejawiających się poprzez popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierzędu, włóczęgostwa, udział w grupach przestępczych.

Nieletni - osoba która w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończyła 17 lat. Czynów popełnionych przez osoby nieletnie nie nazywa się przestępstwami i osoby takie nie podlegają odpowiedzialności karnej- stosuje się wobec nich środki przewidziane w ustawie z 1982 r o postępowaniu w sprawach nieletnich.

U.p.n.* używa pojęcia „nieletni” w 3 znaczeniach:

- a) osoby które nie ukończyły 18 lat w stosunku do których stosuje się środki wychowawcze w związku z występującą demoralizacją,
- b) osoby między 13 a 17 rokiem życia wobec których toczy się postępowanie o czyny karalne wypełniające znamiona przestępstw,
- c) osoby do ukończenia 21 roku życia wobec których wykonywane są orzeczone środki wychowawcze lub poprawcze określone w ustawie.

Ściganie z urzędu - sytuacje, w których oskarżyciel publiczny lub organ Policji po otrzymaniu wiadomości

o popełnieniu przestępstwa wszczyna postępowanie karne z własnej inicjatywy, niezależnie od woli pokrzywdzonego, a nawet wbrew jego woli.

Młodociany - pojecie to definiuje kodeks karny w art. 115 §10. Młodocianym jest osoba, która

w chwili popełnienia czynu nie ukończyła 21 lat, a w chwili orzekania w pierwszej instancji 24 lat. Jest to szczególna kategoria sprawców dorosłych, wyodrębniona jednak i traktowana odmiennie

w przepisach prawa karnego niż sprawcy dorośli.

Małoletni - to osoba, która nie ukończyła lat 18 i nie miała konfliktu z prawem. Pełnoletniość uzyskuje się

z chwilą ukończenia lat 18 lub też zawarcia małżeństwa przed ukończeniem tego wieku.

Stan nietrzeźwości - stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu, lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

*U.p.n. – Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich

Załącznik 2

Zachowania pracowników w sytuacjach szczegółowych w odniesieniu do procedury 10 (procedura postępowania w przypadku używania nikotyny, alkoholu narkotyków oraz innych substancji zmieniających świadomość przez uczniów na terenie szkoły i poza nią)

Zachowania pracowników w sytuacjach szczegółowych.

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu czy innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia zachowania świadczące o jego demoralizacji (naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włączęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) pracownik szkoły:

- 1) Przekazuje uzyskaną informację do wychowawcy klasy, który informuje o fakcie dyrekcję szkoły oraz pedagoga /psychologa szkolnego.
- 2) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im uzyskaną informację, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz w ich obecności z uczniem.
- 3) W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
- 4) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawienia ucznia w szkole, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Policję lub Sąd Rodzinny. Podobnie dzieje się w sytuacji, gdy szkoła wykorzystywała wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie pedagogiem/ psychologiem itp) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

II. W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków:

- 1) Odizolowuje z pomocą pracowników szkoły i pedagoga/dyrektora ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- 2) Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę/pedagoga/dyrektora, który wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, a w razie potrzeby udziela pomocy przedmedycznej.
- 3) Zawiadamia o fakcie dyrektora oraz rodziców, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
- 4) W przypadku odmowy ze strony rodziców lub niemożności powiadomienia ich, o dalszym postępowaniu z uczniem decyduje lekarz w porozumieniu z dyrektorem szkoły po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia.
- 5) W przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu, jeżeli rodzic odmawia przyjazdu lub nie można z nim się skontaktować a uczeń przejawia objawy agresji wobec kolegów, pracowników szkoły albo daje powód do zgorszenia lub zagraża zdrowiu i życiu innych - szkoła zawiadamia Policję;

Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

W sytuacji zachowań wskazujących na demoralizację ucznia szkoła ma obowiązek powiadomienia o nich Sadu Rodzinnego.

III. W przypadku, gdy ktoś z pracowników szkoły znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki:

- 1) zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji.
- 2) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora i wzywa Policję oraz (jeżeli wie, do kogo należy znalezisko) rodziców ucznia.
- 3) Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy ktoś z pracowników szkoły podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk :

- 1) Zgłasza ten fakt nauczycielowi, a ten w obecności innej osoby (wychowawca, dyrektor, pedagog) , ma prawo zażądać aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość teczki oraz kieszeni (we własnej odzieży) ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie wykonać czynności przeszukiwania odzieży ani teczki ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
- 2) Nauczyciel o swoich działaniach/ spostrzeżeniach powiadamia wychowawcę ucznia i dyrektora.
- 3) Wychowawca/ pedagog/ dyrektor powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- 4) W przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji, ani pokazać zawartości teczki, szkoła wzywa Policję, która podejmuje działania w tym zakresie.
- 5) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim jej zabezpieczeniu zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją jednostce Policji.

KAŻDORAZOWO występujące zdarzenia nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami, a sprawca czynu ponosi konsekwencje regulaminowe.

KONIEC